



KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Harju Maakohus Kentmanni kohtumaja
Kohtukoosseis	Lukiina Vismann
Otsuse tegemise aeg ja koht	28. oktoober 2008.a, Tallinn
Tsiviilasja number	2-08-22733
Tsiviilasi	N H (endise nimega S) hagi S M'i vastu elatise suurendamise nõudes
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja: N H (endise nimega S, isikukood xxx, elukoht xxx), lepinguline esindaja V L (elukoht: xxx) Kostja: S M (isikukood xxx, elukoht xxx) Kostja esindaja: I Bušujeva (SA SAK Fond)
Menetlustoiming	Kirjalikus menetluses

RESOLUTSIOON

1. Rahuldada N H (endise nimega S) hagi S M vastu elatise suurendamise nõudes.
2. Muuta Tallinna Linnakohtu 17.06.2005 otsusega S M'ilt igakuiselt N S kasuks väljamõistetud elatise suurust ja välja mõista S M'ilt igakuise elatise alaealise lapse V M'i (ik xxx) ülalpidamiseks tagasiulatuvalt alates 01.01.2008.a. summas 2175 (kaks tuhat ükssada seitsekümmend viis) krooni kuni lapse täisealiseks saamiseni lapse ema N H (endise nimega S) kasuks.
3. Käesolev kohtuotsus on viivitamata täidetav.

Menetluskulude jaotus

Jätta menetluskulud S M'i kanda.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale on pooltel õigus edasi kaevata Tallinna Ringkonnakohtule esitades apellatsioonkaebuse 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavastegemisest.

Hagiavaldus ja selles sisalduvad asjaolud

Sünnitunnistusest (tl 4) nähtuvalt on poolte ühine laps V M. 17.06.2005.a. Tallinna Linnakohtu otsusega muudeti Tallinna Linnakohtu 12.04.1993.a. kohtuotsusega kostjalt välja mõistetud elatise suurust ja mõisteti kostjalt välja elatis igakuiselt 1345 krooni poja ülalpidamiseks kuni poja täisealiseks saamiseni (tl 5-6). Hageja palub kostjalt välja mõista elatis tagasiulatuvalt alates 01.01.2008.a. 2175 krooni seoses Eesti Vabariigi kehtestatud

elatisraha alammäära suurendamisega. Hageja sissetulek on 6000 krooni ja lapse vajadused 6300 krooni.

Kostja seisukoht

Kostja hagi ei tunnista. Kostja väitel ei näe seadus ette sellise elatise muutmist nagu on Eesti Vabariigi kehtestatud elatisraha alammäära suurendamisega. Vanemate varaline seis ega lapse vajadused ei ole muutunud ja sellest lähtudes elatise suurendamise nõue ei ole põhjendatud. Hageja varaline seisund on kostja omast parem. Kostja on alati täitnud ülalpidamiskohustust. See, et hageja ei esitanud hagi varem, tõendab, et lapsel oli hagi esitamiseni piisav sissetulek. Kostja leiab, et kuna hagi ei olnud 01.01.2008.a esitatud, siis puudus selleks vajadus. Ka praegu puudub selleks vajadus. Kostja sissetulek ei võimalda tasuda elatist tagasiulatuvalt. Menetluskulud palub kostja jätta hageja kanda.

Kohtu põhjendused

TsMS § 436 lg 1 kohaselt kohtuotsus peab olema seaduslik ja põhjendatud ja sama paragrahvi lg 2 kohaselt kohus rajab otsuse üksnes asjas esitatud ja kogutud tõenditele.

Kohus, tutvunud kohtule esitatud kirjalike tõenditega ning hinnanud neid kogumis, leiab, et hagi tuleb rahuldada.

Vastavalt PKS § 60 lg-le 1 on vanem kohustatud ülal pidama oma alaealist last. Kui vanem ei täida lapse ülalpidamiskohustust, mõistab kohus teise vanema, eestkostja või eestkostetasutuse nõudel temalt välja elatise lapsele. Elatis mõistetakse välja nõude esitanud isiku (hageja) kasuks. PKS § 61 lg 2 kohaselt määratakse elatis lapsele kindlaks igakuise elatusrahana, lähtudes kummagi vanema varalisest seisundist ja lapse vajadusest. Sama paragrahvi lg 3 kohaselt võib kohus vanema varalise seisundi või lapse vajaduse muutumisel huvitatud isiku nõudel elatise suurust muuta. PKS § 61 lg 4 sätestab, et igakuine elatusraha ühele lapsele ei või olla väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäärast. Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäär alates 2008.a. on 4350 krooni. Seega ühele lapsele ei tohi olla igakuine elatis väiksem kui 2175 krooni.

Hageja on esitanud lapse kulude kalkulatsioonis andmed, mille kohaselt lapsele kulub tal kuus 6300 krooni. Kostja nõustub maksma elatist kuus 1345 krooni, kuna leiab, et tema varanduslik olukord ei võimalda enam elatist maksta. Kostja antud väide on paljasõnaline, kuna kostja ei ole kohtule esitanud tõendit enda sissetuleku kohta. Kohus ei ole tuvastanud, et hageja varaline seisund oleks kostja omast parem. Kohus leiab, et kostja näol on tegemist töövõimelise meesterahvaga, kellel teisi ülalpeetavaid ei ole ja kes peab olema võimeline võtma tarvitusele kõik abinõud, et kindlustada oma lapsele mõistlik elatustase.

Kostja väide, et seadus ei näe ette sellise elatise muutmist nagu on Eesti Vabariigi kehtestatud elatisraha alammäära suurendamisega, kohus ei nõustu, kuna vastavalt Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määrusele nr 254 ei tohi igakuine elatusraha ühele lapsele olla väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäärast. Kohus peab vajalikuks meenutada, et miinimumpalga suurenemisel suureneb ka elatise miinimumi määr. PKS § 61 lg 6 kohaselt kohus võib jätta elatise välja mõistmata või selle suurust vähendada alla seaduses nimetatud suuruse või elatise maksmise lõpetada, kui vanem, kellelt elatist nõutakse, on töövõimetu või kui lapsel on piisav sissetulek või ilmnevad muud kohtu poolt mõjuvaks tunnistatud põhjused. Kohtule esitatud tõenditest ei nähtu, et kostja oleks töövõimetu. Ka ei nähtu kohtule esitatud tõenditest, et lapsel endal oleks piisav sissetulek. Samuti ei leidnud kohus, et esineksid muud mõjuvad põhjused elatusraha alla seaduses nimetatud suuruse vähendamiseks. PKS § 61 lg 5 kohaselt võib kohus elatise suurust vähendada alla käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud suuruse, kui vanemal on teine laps, kes elatise väljamõistmisel

selles suuruses osutuks varaliselt vähem kindlustatuks kui elatist saav laps. Arvestades asjaolu, et kostjal ei ole teisi lapsi, loeb kohus põhjendatuks mõista kostjalt välja elatis pool Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammääras, s.o 2175 krooni kuus. Eeltoodust tulenevalt leiab kohus, et puuduvad mõjuvad põhjused elatise vähendamiseks.

Kohus juhib tähelepanu asjaolule, et tulumaksuseaduse § 12 lg 1 p 7 ja § 19 lg 1 kohaselt füüsiline isik (hageja), kes saab kohtuotsuse alusel PKS § 61 järgi elatist, maksab elatiselt tulumaksu. Tulumaksumäär aastal 2008.a. on 21%. Seega on reaalselt kättesaadav elatise suurus 1718,25 krooni.

PKS § 70 lg 1 kohaselt kui isik ei täida ülalpidamiskohustust, mõistab kohus elatise välja alates elatisehagi esitamisest; lg 2 kohaselt kohus võib hageja nõudel mõista elatise välja tagasiulatuvalt kuni ühe aasta eest enne elatisehagi kohtule esitamist, kui kohustatud isik ei täitnud selle aja vältel ülalpidamiskohustust ning ei esinenud käesoleva seaduse § 61 6. lõikes nimetatud asjaolusid. Kohus leiab, et hageja nõue elatise väljamõistmiseks tagasiulatuvalt kuulub rahuldamisele. Kostja väide, et ta on täitnud ülalpidamiskohustust, on paljasõnaline ja ei ole tõendamist leidnud. Kohtule ei ole esitatud ühtegi tõendit, mis tõendaks, et kostja oleks osalenud lapse ülalpidamisel. Samuti ei ole kohus tuvastanud, et esineksid PKS § 61 6. lõikes nimetatud asjaolud. Seoses sellega leiab kohus, et vastavalt hageja soovile tuleb elatis mõista välja tagasiulatuvalt alates 01.01.2008.a. summas 2175 krooni.

Juhindudes TsMS § 468 lg 3 tunnistab kohus kohtuotsuse viivitamata täidetavaks hagejale hädavajalikus ulatuses. Eelnimetatu ei välista vabatahtlikku kohtuotsuse täitmist kostja poolt.

Menetluskulude jaotus

Juhindudes riigilõivuseaduse § 22 lg 1 p-st 2 ei tule riigilõivu käesolevas kohtuvaidluses pooltel elatise nõudelt tasuda. TsMS § 162 lg-te 1 ja 2 alusel kannab hagimenetluses menetluskulud, s.h kohtumenetluse tõttu tekkinud vajalikud kohtuvälised kulud, pool, kelle kahjuks otsus tehti.

TsMS § 173 lg-te 1 ja 3 kohaselt esitab asja menetlenud kohus menetluskulude jaotuse menetlusosaliste vahel kohtuotsuses ning selles jaotuses näeb kohus ette, millised menetluskulud keegi menetlusosalistest peab kandma. Vajaduse korral määrab kohus kindlaks menetluskulude proportsionaalse jaotuse menetlusosaliste vahel. Eeltoodu alusel määrab kohus antud asjas selliselt, et hageja menetluskulud tuleb kanda kostjal kui poolel, kelle kahjuks kohtuotsus tehti.

Kohus selgitab, et TsMS § 174 lg 1 järgi võib menetlusosaline nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude rahalist kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude proportsionaalse jaotuse alusel 30 päeva jooksul, alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest. TsMS § 174 lg 2 kohaselt hüvitatava summa kindlakstegemise avaldus esitatakse asja menetlenud esimese astme kohtule. Avaldusele lisatakse menetluskulude nimekiri ning kuludid tõendavad dokumendid.

Lukiina Vismann
kohtunik